
Mötesdatum: 2022-10-07

Tid: kl. 9:00 – 12:00

Plats: Örebro universitet, ORU Innovation Arena, Labbet

Närvarande:

Örebro universitet

Ulrika Göransson, Fakulteten för humaniora och socialvetenskap, ordförande

Karin Rudsberg, Institutionen för Humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap

Urban Haglind, RUC – Regionalt utvecklingscentrum

Johanna Berg, Lärarutbildningens kansli

Jenny Rosén, Lärarutbildningens kansli

Lena Forsén, Lärarutbildningens kansli

Tomas Svensson, programansvarig Ämneslärarprogrammet

Malin Hagström, programansvarig Grundlärarprogrammet

Daroon Yassin Falk, programansvarig Grundlärarprogrammet

Representanter från skolhuvudmän

~~Eva Gustavsson, Askersunds kommun~~

Christer Carlsson, Degerfors kommun

Catharina Lindvall-Scharmer, Hallsbergs kommun

Tina Lanefjord, Hällefors kommun

~~Magnus Ahlberg, Karlskoga kommun, Mattias Eriksson ersättare~~

~~Ann Sofie Vennerstrand, Kumla kommun, Magnus Klingberg ersättare~~

Katarina Holmsten, Laxå kommun

~~Monica Skantz, Lekebergs kommun~~

Thomas Lindberg, Lindesbergs kommun

Andreas Lundholm, Ljusnarsbergs kommun

Christian Nygren Kokvik, Nora kommun

Katarina Arkehag, Örebro kommun

Nima Poushin, Örebro kommun

Marie Kilk, Sydnärkes utbildningsförbund (SUF)

~~Jenny Gustafsson, Drottning Blankas gymnasieskola~~

~~Andreas Liljesson, Thoren Business School~~

~~Ulrika Hansson, Arboga kommun~~

~~Thomas Karlsson, Köpings kommun~~

Region Örebro län

Ewa Lindberg

Ärendelista

1. Mötets öppnande
2. Fastställande av dagordning
3. Utseende av justerare

Ärenden

4. Aktuell information från lärarutbildningen
Föredragande: ordförande och Lena Forsén, programstudievägledare
5. Information från arbetsutskott VFU
Föredragande: Johanna Berg
6. Information från arbetsutskott RUC
Föredragande: Urban Haglind
7. Presentation av forskningsbaserat lärande
Föredragande: Malin Hagström
8. Presentation av arbetet med revidering av ämneslärarprogrammet
Föredragande: Tomas Svensson
9. Presentation av arbetet med revidering av grundlärarprogrammet
Föredragande: Daroon Yassin Falk och Malin Hagström
10. Övrigt
11. Mötets avslutande

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande hälsar välkommen och leder en kort presentationsrunda.

---

§ 2 Fastställande av dagordning

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att fastställa dagordningen enligt ovan.

---

§ 3 Utseende av justerare

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att utse Marie Kilk att jämte ordförande justera dagens protokoll.

---

§ 4 Aktuell information från lärarytbildningen

Föredragande: ordförande och Lena Forsén, programstudievägledare

Ordförande redogör för några korta informationspunkter:

- Mälardalsrådet driver frågan om kompetensförsörjning. I *En Bättre Matchning* samarbetar regioner, kommuner och lärosäten för att stärka försörjningen av lärare.
- Utbildningen till lärare i fritidshem kommer att tas med i arbetet med ny studiegång för Grundlärarytprogrammet. Detta ligger längre fram i tiden, tidigast höstterminen 2024.

Lena Forsén, programstudievägledare, redogör för antagningssiffror till lärarytprogrammen (bilaga 1).

Efterföljande kommentarer är att man ser få sökande till de ämnen där det är brist på lärare, till exempel matematik och biologi. Är universitetet proaktiv när det gäller att få studenter att välja dessa ämnen? Samverkansrådet kan vara ett forum för synpunkter från skolhuvudmannahåll. Ett tema för ett kommande samverkansråd skulle kunna vara hur samarbete mellan skolhuvudmän och universitetet kring marknadsföring skulle kunna se ut.

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att ta informationen till protokollet.

---

§ 5 Information från arbetsutskott VFU (AU VFU)

Föredragande: Johanna Berg

Arbetsutskott består i dagsläget av Johanna Berg, Karin Rudsberg och verksamhetsutvecklare från Örebro universitet samt Andreas Lundholm, Ljusnarsbergs kommun.

Ett första arbetsinnehåll för arbetsutskottet är hur de förändringar som står i *Förordning (2021:1335) om utbildning till lärare och förskollärare* påverkar det avtal som universitetet skriver med skolhuvudmännen angående VFU och då framförallt:

11 § Övningskolor och övningsförskolor ska ge studenterna en inblick i praktisknära forskning.

---

12 § Vid högskolorna ska alla studenter fullgöra en så stor del som möjligt av sin verksamhetsförlagda utbildning vid en övningsskola eller övningsförskola.

Högskolan ska eftersträva en hög koncentration av studenter vid varje övningsskola eller övningsförskola.

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att ta informationen till protokollet.

---

§ 6 Information från arbetsutskott RUC (AU RUC)

Föredragande: Urban Haglind

Urban Haglind redogör för arbetet i arbetsutskott RUC, se presentation (bilaga 2).

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att ta informationen till protokollet.

---

§ 7 Presentation av forskningsbaserat lärande

Föredragande: Malin Hagström

Malin Hagström redogör för hur *Forskningsbaserat lärande* arbetas med inom lärarytbildningens. Se presentation (bilaga 3).

Efterföljande kommentarer från skolhuvudmän är att det är ett intressant fält. En fråga är hur studenterna ser att detta tas emot ute på skolorna under sin VFU. Studenterna har förväntningar på att forskningsbaserat lärande finns i förskole- och skolverksamheter. Det kan ibland leda till frustration mellan handledare och studenter och ett ifrågasättande från båda håll. Universitetet kan via VFU hjälpa verksamma lärare att få syn på vad de redan gör. Kan det ingå i handledarytbildningens? Handledarträffarna inför en VFU-start är ett forum för detta. Vad ser universitetet för effekter av detta arbete? Långtgående effekter är svårt att uttala sig om än men direkta effekter är att studenterna nu reflekterar över andra saker än tidigare.

RUC – Regionalt utvecklingscentrum har kompetensutvecklingsinsatserna *Att leda forskningsbaserad skolutveckling* för rektorer, skolchefer och verksamhetschefer som är väl kopplade till detta område.

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att Arbetsutskott VFU tar med sig frågan om hur forskningsbaserat lärande kan synkas mellan campusundervisningen och mottagande förskolor och skolor i den verksamhetsförlagda utbildningens.

---

§ 8 Presentation av arbetet med revidering av ämneslärarprogrammet

Föredragande: Tomas Svensson

Programansvarig Tomas Svensson redogör för arbetet med ny studiegång i ämneslärarprogrammet. Se presentation (bilaga 4).

Efterföljande kommentarer från huvudmannanivå kring förkortad VFU i åk 7-9 och förlängd i gymnasiet: VFU-placering i åk 7-9 är viktig då många examinerade studenter får arbete i de årskurserna och inte i gymnasiet. Tomas Svensson menar att Örebro universitet examinerar

---

gymnasielärare och en orsak till att det varit mycket placering i åk 7-9 är på brist på VFU-plaster i gymnasiet. En kommentar på detta från huvudmannahåll är att en noggrann bedömning av VFU-kapacitet i gymnasieskolorna behöver göras innan ny studiegång med förändrad VFU beslutas.

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att AU VFU tar hand om frågan om bedömning av VFU-kapacitet inom gymnasiet.

---

§ 9 Presentation av arbetet med revidering av grundlärarytprogrammet

Föredragande: Daroon Yassin Falk och Malin Hagström

Programansvariga för grundlärarytprogrammet redogör för arbetet med ny studiegång, se presentation (bilaga 5). Grundlärarytprogrammet har inte hunnit lika långt i denna process som Ämneslärarytprogrammet.

En kort diskussion följer om bland annat förslaget med att ha ett självständigt arbete på 30 hp som sprids ut på de två sista terminerna parallellt med VFU. En fundering är hur studenterna kan använda sig av VFU-platsen när de skriver sitt självständiga arbete. Kan det bli etiska problem att undersöka sin VFU-plats? Kanske kan VFU-platsen vara en plats där man hittar VAD man kan undersöka även om undersökningen sedan inte kan utföras där. Förslaget innefattar även en tanke om att förlägga VFU under termin 7 till två dagar i veckan. Skolhuvudmännen ser att det rent praktiskt kan bli svårigheter.

En fråga som varit uppe tidigare är de studenter som inte blir klara med sitt självständiga arbete men ändå arbetar ute på skolor och förskolor. En möjlighet för dessa är att studera inom *Vidareutbildning av lärare (VAL)* som finns på vissa lärosäten.

Lärarytbildningens regionala samverkansråd beslutar

att AU VFU tar med sig frågorna huruvida VFU-platserna kan ta emot studenterna två dagar i veckan samt om användandet av VFU-skolan som en plats där studenterna genomför sina självständiga arbeten är möjlig.

---

§ 10 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

---

§ 11 Mötet avslutas

Vid protokollet

Jenny Rosén

Justeras

Ulrika Göransson

Marie Kilk

Antagningssiffror ht.22

Program	Antagna efter sista urval				Registrerade vid terminstart				Registrerade efter tre veckor			
	HT19	HT20	HT21	HT22	HT19	HT20	HT21	HT22	HT19	HT20	HT21	HT22
Förskolläraryrket	118	124	122	124	100	105	102	89	94	99	91	80
Grundläraryrket, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3	77	79	80	83	63	74	73	71	61	72	73	66
Grundläraryrket, grundskolans årskurs 4-6	55	56	56	58	50	51	49	52	47	49	46	44
Totalt antal Grundläraryrket	132	135	136	141	113	125	122	123	108	121	119	110
KPU ULV			12	6			7	4			6	4
KPU Ämneslärare 7-9 eller gymnasieskolan			30	23			22	19			18	17
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Engelska	12	12	20	20	8	12	20	17	8	8	19	16
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Historia	14	28	33	25	10	22	29	22	9	20	25	21
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Matematik	0	2	12	6	0	2	12	5	0	3	10	5
Ämnesläraryrket, Musik, Engelska	2	2	1	0	2	2	1	0	2	1	1	0
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Engelska	14	15	15	13	13	13	15	8	12	13	13	7
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Historia	19	21	17	20	17	18	17	17	14	15	17	17
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Idrott och hälsa	17	17	18	13	15	15	16	23	15	13	12	11
Ämnesläraryrket, Svenska, Engelska	20	19	17	23	17	19	15	23	16	13	14	23
Ämnesläraryrket, Svenska, Historia	19	16	20	20	18	14	19	16	18	12	17	14
Ämnesläraryrket, Svenska, Idrott och hälsa	14	6	14	19	9	4	10	6	6	2	9	6
Ämnesläraryrket, Musik Instrument och ensemble												
Ämnesläraryrket, Matematik, Idrott och hälsa	6	8	5	3	4	8	5	4	4	7	3	2
Ämnesläraryrket, Musik, Matematik,	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Biologi	0	8	9	6	0	6	8	6	0	6	4	4
Ämnesläraryrket, Matematik, Biologi	0	11	7	5	0	10	3	3	0	8	2	2
Totalt antal Ämnesläraryrket	137	165	189	173	113	145	171	150	104	121	147	128
Specialpedagogiskt program					58	65	64	54	68	61	56	60

Program	Antagna efter sista urval				Registrerade efter tre veckor			
	HT19	HT20	HT21	HT22	HT19	HT20	HT21	HT22
Förskolläraryrket	118	124	122	124	94	99	91	80
Grundläraryrket, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3	77	79	80	83	61	72	73	66
Grundläraryrket, grundskolans årskurs 4-6	55	56	56	58	47	49	46	44
Totalt antal Grundläraryrket	132	135	136	141	108	121	119	110
KPU ULV			12	6			6	4
KPU Ämneslärare 7-9 eller gymnasieskolan			30	23			18	17
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Engelska	12	12	20	20	8	8	19	16
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Historia	14	28	33	25	9	20	25	21
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Matematik	0	2	12	6	0	3	10	5
Ämnesläraryrket, Musik, Engelska	2	2	1	0	2	1	1	0
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Engelska	14	15	15	13	12	13	13	7
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Historia	19	21	17	20	14	15	17	17
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Idrott och hälsa	17	17	18	13	15	13	12	11
Ämnesläraryrket, Svenska, Engelska	20	19	17	23	16	13	14	23
Ämnesläraryrket, Svenska, Historia	19	16	20	20	18	12	17	14
Ämnesläraryrket, Svenska, Idrott och hälsa	14	6	14	19	6	2	9	6
Ämnesläraryrket, Musik Instrument och ensemble								
Ämnesläraryrket, Matematik, Idrott och hälsa	6	8	5	3	4	7	3	2
Ämnesläraryrket, Musik, Matematik,	0	0	1	0	0	0	1	0
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Biologi	0	8	9	6	0	6	4	4
Ämnesläraryrket, Matematik, Biologi	0	11	7	5	0	8	2	2
Totalt antal Ämnesläraryrket	137	165	189	173	104	121	147	128
Specialpedagogiskt program					68	61	56	60

Program	Vid terminstart		Registrerade efter tre veckor			
	HT21	HT22	HT19	HT20	HT21	HT22
Förskolläraryrket	102	89	94	99	91	80
Grundläraryrket, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3	73	71	61	72	73	66
Grundläraryrket, grundskolans årskurs 4-6	49	52	47	49	46	44
Totalt antal Grundläraryrket	122	123	108	121	119	110
KPU Ämneslärare 7-9 eller gymnasieskolan	22	19			18	17
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Engelska	20	17	8	8	19	16
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Historia	29	22	9	20	25	21
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Matematik	12	5	0	3	10	5
Ämnesläraryrket, Musik, Engelska	1	0	2	1	1	0
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Engelska	15	8	12	13	13	7
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Historia	17	17	14	15	17	17
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Idrott och hälsa	16	23	15	13	12	11
Ämnesläraryrket, Svenska, Engelska	15	23	16	13	14	23
Ämnesläraryrket, Svenska, Historia	19	16	18	12	17	14
Ämnesläraryrket, Svenska, Idrott och hälsa	10	6	6	2	9	6
Ämnesläraryrket, Musik Instrument och ensemble						
Ämnesläraryrket, Matematik, Idrott och hälsa	5	4	4	7	3	2
Ämnesläraryrket, Musik, Matematik,	1	0	0	0	1	0
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Biologi	8	6	0	6	4	4
Ämnesläraryrket, Matematik, Biologi	3	3	0	8	2	2
Totalt antal Ämnesläraryrket	171	150	104	121	147	128
Specialpedagogiskt program	64	54	68	61	56	60
Förskollärare ULV					0	3
Grundlärare ULV					5	3
Ämneslärare ULV					14	5

Program	Reg efter tre veckor
	HT22
Förskolläraryrket	80
Grundläraryrket, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3	66
Grundläraryrket, grundskolans årskurs 4-6	44
Totalt antal Grundläraryrket	110
KPU Ämneslärare 7-9 eller gymnasieskolan	17
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Engelska	16
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Historia	21
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Matematik	5
Ämnesläraryrket, Musik, Engelska	0
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Engelska	7
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Historia	17
Ämnesläraryrket, Samhällskunskap, Idrott och hälsa	11
Ämnesläraryrket, Svenska, Engelska	23
Ämnesläraryrket, Svenska, Historia	14
Ämnesläraryrket, Svenska, Idrott och hälsa	6
Ämnesläraryrket, Musik Instrument och ensemble	
Ämnesläraryrket, Matematik, Idrott och hälsa	2
Ämnesläraryrket, Musik, Matematik,	0
Ämnesläraryrket, Idrott och hälsa, Biologi	4
Ämnesläraryrket, Matematik, Biologi	2
Totalt antal Ämnesläraryrket	128
Specialpedagogiskt program	60
Förskollärare ULV	3
Grundlärare ULV	3
Ämneslärare ULV	5

RUC – Regionalt utvecklingscentrum

Information från AU RUC

Läroarutbildningens regionala samverkansråd

7 oktober 2022

Arbetsutskott RUC

- **Bereder och initierar frågor** till Lärarutbildningens regionala samverkansråd.
- Tar **strategiska inriktningsbeslut** för RUC och verkar även som referensgrupp för aktivitetsförfrågningar för att säkerställa att de ligger i linje med RUC:s verksamhetsidé och verksamhetsinriktning.
- **Prioriterar** utifrån befintliga resurser.
- Katarina Arkehag, Örebro kommun
- Eva Gustavsson, Askersunds kommun
- Urban Haglind, Örebro universitet
- Frida Harvey, Örebro universitet
- Anneli Jöesaar, Örebro universitet
- Marie Kilk, Sydnärkes utbildningsförbund
- Tina Lanefjord, Hällefors kommun (ordf.)
- Carina Mokvist Koutakis, Region Örebro län
- Karin Rudsberg, Örebro universitet
- Ann Öhman Sandberg, Örebro universitet

Samverkansavtal om RUC mellan Örebro läns kommunala skolhuvudmän och Örebro universitet (2022-2025)

§ 1 Ändamål och syfte

- Regional samverkan präglad av ömsesidig nytta, ett gemensamt intresse och utbyte för båda parter.
- RUC utgör navet för forskningsbaserad samverkan mellan lärarutbildningen vid Örebro universitet och regionens skolhuvudmän. Detta nav möjliggör en effektiv regional samverkan kring skolrelevant forskning.
- Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Parternas gemensamma ansvar

- Detta samverkansavtal ses som ett långsiktigt, mellan parterna ömsesidigt, engagemang i RUC.
- Reglerar två av RUC:s aktiviteter som ett stöd i detta; **Universitets didaktiska nätverk** och **Regional skollädaresatsning**. Parterna ges inflytande över innehåll i dessa aktiviteter och ansvarar gemensamt för kontinuerlig uppföljning av desamma.

Universitets didaktiska nätverk

- Basfinansiering för ca 25 nätverksträffar
- Finansiering av externa föreläsare för aktuell nationell forskning

Regional skolledarsatsning

- *Att leda forskningsbaserad skolutveckling – regionalt kollegialt lärande för rektorer:*
28 deltagare, 6 heldagar per år
Askersund, Degerfors, Laxå, Lekeberg, Ljusnarsberg, Hällefors, Nora erbjuds 1 plats vardera.
Hallsberg, Karlskoga, Kumla, Lindesberg erbjuds 3 platser vardera. Örebro erbjuds 9 platser.
- *Att leda forskningsbaserad skolutveckling – regionalt kollegialt lärande för skolchefer och verksamhetschefer:* 32 deltagare, 2 heldagar och 2 halvdagar per år
- *Regional skolledarkonferens:* 125 deltagare, 1 halv- eller heldag per år

Didaktiska nätverk
RUC samordnar universitetets nio didaktiska nätverk med olika inriktning och målgrupper. Skolrelevant forskning och beprövad erfarenhet diskuteras.

Samverkan med forskare
RUC matchar samman forskolor och skolor med forskare för dialog och initial projektsamordning. RUC erbjuder även forskningssammanställningar.

Kompetensutveckling
RUC erbjuder kompetensutvecklingsinsatser av olika slag och med olika omfattning.

Skolmyndigheter
RUC stödjer Skolverket och andra skolmyndigheter i flera regionala och nationella satsningar.

Halvårsuppföljning

- Uppföljningen är bra för diskussion i ledningsgrupperna.
- Att kommunerna medfinansierar ses positivt, bör bli mer angeläget att delta.
- Förfrågningar om önskat innehåll kommer att skickas till nätverken senare under hösten i samband med en kvalitativ uppföljning av samverkansavtalet.

Verksamhetsinformation

- Att leda forskningsbaserad skolutveckling – rektorer 2023
  - Kontakta RUC för sen anmälan
- Regional skolledarkonferens 8 december 2022
  - Sista anmälningsdag 28 november
- Skolverkets regionkontor
  - Kontakt är tagen för samverkan mellan KAU/HDa/ORU

Forskningsbaserat lärande vid Örebro universitet

(Christian Lundahl &) Malin Hagström

Från början till nutid

2017 - Jag och Christian Lundahl sökte gemensamt medel för ett pedagogiskt utvecklingsprojekt

2018 - Pedagogiskt utvecklingsprojekt

2019 - 2021 Delprojekt i Framtidens lärarutbildning

2022 - Implementering av projektets resultat pågår inom programmen

Våra motiv

Vår idé är att om studenterna får erfara ett forskningsbaserat lärande så ges de möjlighet att utveckla ett vetenskapligt förhållningssätt. Detta är viktigt eftersom:

- Studenten efter avslutad utbildning ska
  - ✓ visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet och,
  - ✓ visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter...
- Därutöver tycker vi att det är lika viktigt att förbereda studenterna för ett arbetsliv där de kan använda metoder och förhållningssätt från forskning för att utveckla såväl sin undervisning som den pedagogiska verksamheten i stort.

Skola på vetenskaplig grund

I Skollagen 1 kapitlet 5 § står det att skolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det betyder att både lärarutbildningen och utbildade lärares undervisning ska ha vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet som utgångspunkter. Ett sätt att förbereda lärarstudenterna vid Örebro universitet inför dessa förväntningar är att engagera studenter i aktiviteter och examinationer som baseras på det vi kallar för forskningsbaserat lärande (FBL).

... och beprövad erfarenhet

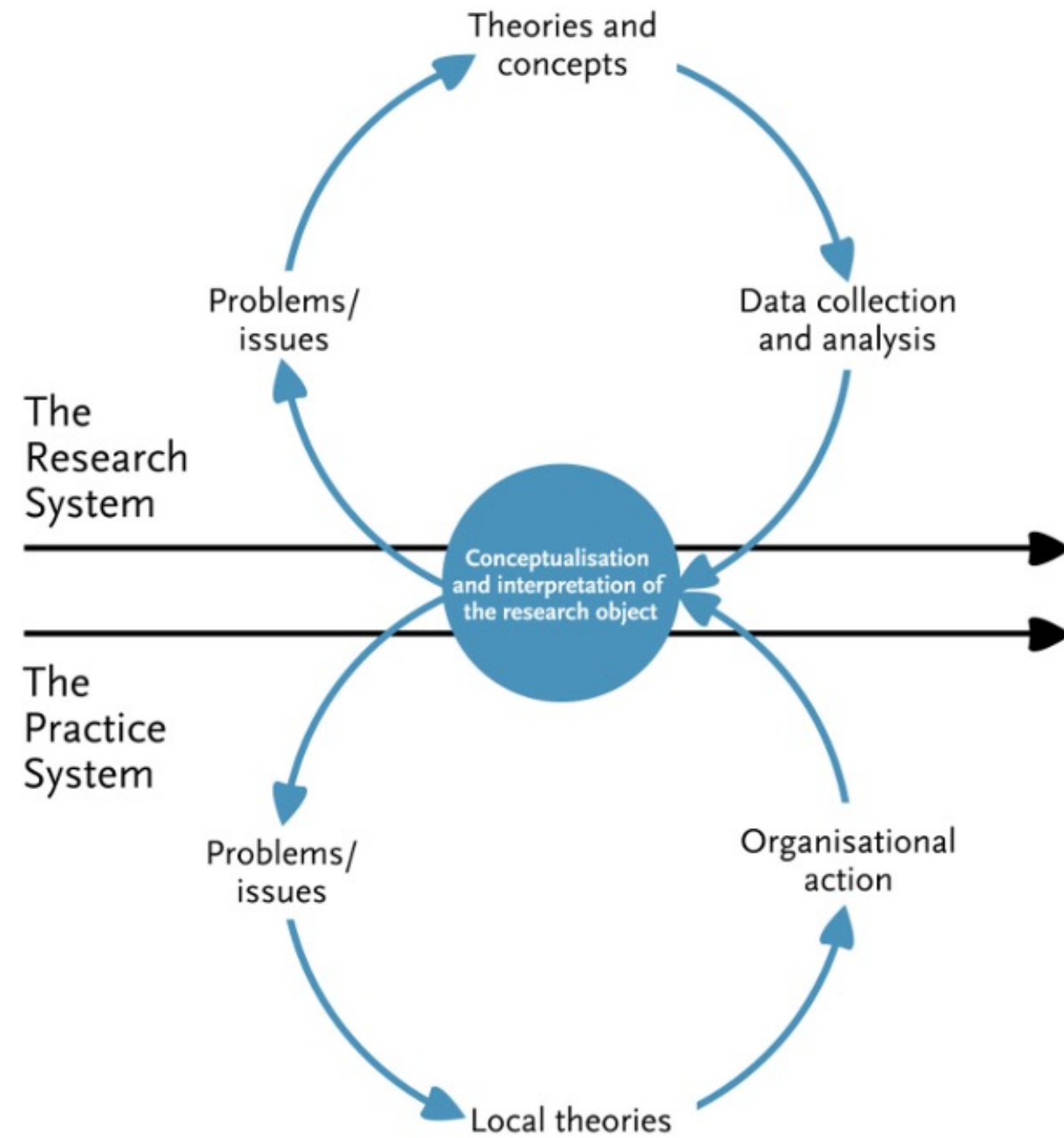
Det finns ingen entydig definition av Beprövad erfarenhet men Skolverket (2020) skriver att beprövad erfarenhet ”Beprövad erfarenhet består av kunskap som har vuxit fram i det vardagliga arbetet i förskola och skola, genom att de verksamma tillsammans prövar och omprövar, diskuterar och kritiskt granskar sin egen verksamhet. Det är alltså professionens egen, gemensamma, kunskap som växer fram över tid.”

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/utbildning-pa-vetenskaplig-grund-och-beprovad-erfarenhet/det-har-ar-vetenskaplig-grund-och-beprovad-erfarenhet>

Forskningsbaserat lärande

Ett forskningsbaserat lärande är inte samma sak som att utbildningen har en vetenskaplig förankring. Forskningsbaserat lärande bygger på att lärarstudenterna använder forskningsmetoder och teorier i sin egen professionella utveckling. Att de genom aktiviteter och examinationer ges redskap för att systematiskt observera, experimentera, analysera och problematisera undervisningsstrategier och lärandeprocesser. Här ligger en del av utmaningen i att samtidigt synliggöra för studenterna att dessa redskap även är användbara i planering, genomförande och/eller utvärdering av undervisning.

Att skapa brygga och synliggöra likheter mellan forskning och praktik

(Ellström, 2011)

Hur vi har jobbat

- Vi har träffat lärare och programråd under sammanlagt ett fyrtiotal möten och workshopar under åren 2017-2022.
- Vi har haft ett samarbete med Humboldt universitet, de har hälsat på oss och deltagit i workshop och Christian har varit gästprofessor hos dom i Berlin.
- Vi har haft förmånen att möta referensgruppen inom Övningsskola 2.0 (ett annat delprojekt inom Framtidens lärarutbildning) under två halvdagar.

Det är genom alla dessa möten, workshopar och den på andra sätt pågående diskussionen kring forskningsbaserat lärande som vi har kunnat sätta ord på vad vi menar är forskningsbaserat lärande och med det som utgångspunkt har vi också kunnat skapa en progressionsmatris.

Tre huvudområden

Ta in och kritiskt värdera olika perspektiv (läsa och lyssna)

Studenterna ges möjlighet att utveckla sin forskningslitteracitet genom att, bland annat, lära sig att kritiskt granska litteratur för att utveckla en förståelse för olika genrer och vetenskaplighet. Det handlar om att förstå hur hänvisningar och referenser kan stärka argument och om att i seminarier diskutera olika perspektiv och erfarenheter tillsammans med kurskamrater.

Upptäcka och förstå (se systematiskt)

Studenterna ges möjlighet att samla in data på olika sätt och i olika form. Denna data får de sedan försöka förstå genom systematisk analys utifrån olika ramverk/teorier/perspektiv. Här handlar det i stor utsträckning även om att föra metodologiska argumentationer och resonemang men för att kunna göra detta behöver studenterna få erfarenhet av olika metoder genom praktisk användning och läsning av litteratur.

Kommunicera (tala och skriva)

Studenterna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att dokumentera och sprida sina erfarenheter/reflektioner/analyser/resultat genom att kommunicera både akademiskt och professionellt i såväl tal och skrift. Det handlar om användningen av olika kommunikationsformer, utifrån olika syften och mottagare.

Kognitiva processer

Identifiera och definiera

Använda och undersöka

Analysera och problematisera

Förklara och värdera

Skapa och utveckla

Konkret exempel

VFU-uppgift i termin 4, studenternas andra VFU

Uppgift att observera matematikundervisning med stöd av två olika protokoll.

Kvantitativt protokoll – hur mycket tid ägnas åt olika aktiviteter (tid innan lektionen kommer igång/genomgång/arbete eller diskussioner i par/enskilt arbete/helklassdiskussion/test/användning av konkret material)

Kvalitativt protokoll – Vilka aktiviteter består lektionen av? Vilken roll har lärare/elever i matematikklassrummet? Vad gör lärare/elever?

Det är viktigt att

Vi både internt och i samverkan med förskolor och skolor fortsätter prata om och utveckla forskningsbaserat lärande – vi kan äga begreppet tillsammans!

Vi fortsätter att utveckla våra kurser så att studenterna får många möjligheter att uppleva och tro på förtjänsterna av att använda forskningens verktyg och förhållningssätt även i en yrkespraktik.

Länkar till hemsidor där ni hittar material som stöd för arbete med forskningsbaserat lärande

Extern FLUT-sida:

<https://www.oru.se/strategiska-satsningar/framtidens-lararutbildning/delprojekt/forskningsbaserat-larande/>

Här finns de texter som vi har skrivit fram, med studenter respektive handledare som målgrupp, samt den film som producerades i höstas.

Extern sida som studenterna hittar via Lärarstudent-sidan:

<https://www.oru.se/utbildning/lararutbildning/lararstudent/fbl/>

Tid för diskussion och frågor

Tack för visat intresse!

malin.hagstrom@oru.se

För den extra intresserade

Följer här några utdrag från vår progressionsmatrix. Matrisen i sin helhet hittar ni via länkarna tidigare i presentationen.

Ta in och kritiskt värdera

Identifiera och definiera	Använda och undersöka	Analysera och problematisera	Förklara och värdera
Forskningsbaserat lärande handlar om att			
Särskilja vetenskaplig text från andra typer av texter genom en förståelse för vad som kännetecknar den vetenskapliga genren .	Förstå de funktioner referenser har i vetenskaplig text .	Identifiera styrkor och svagheter i teoretiska och didaktiska argument .	Värdera vetenskapliga texter utifrån deras vetenskapliga kvalitet.
<p>antaganden/ teoretiska grund påverkar innehåll och form.</p> <p>Reflektera över hur ett innehåll presenteras och motiveras under föreläsningar, diskussioner och samtal.</p> <p>Förstå att egna erfarenheter behöver systematiseras, eller på annat sätt stödjars, för att de ska vara hållbara i en vetenskaplig argumentation.</p> <p>Reflektera över betydelsen av vetenskaplighet för yrket.</p>	<p>Motivera egna åsikter i seminarie-diskussioner med stöd i forskning och beprövad erfarenhet.</p>	<p>perspektiv.</p> <p>Jämföra texter skrivna med olika teoretiska och didaktiska utgångspunkter.</p> <p>Problematisera forskningsresultat och argument i ljuset av metod och teoretiskt angreppssätt.</p> <p>Problematisera forskningsresultat och argument i relation till yrkesrelevans.</p>	<p>Se värdet i olika typer av texter och källor samt förstå hur de kan användas.</p> <p>Jämföra och kritiskt förhålla sig till olika teorier och perspektiv samt bedöma och tillämpa dem i relation till egen undersökning och den egna yrkespraktiken.</p> <p>Skriva fram den egna undersökningen i relation till relevant nationell och internationell forskningskontext.</p> <p>Resonera självständigt kring olika författares ställningstaganden i relation till de egna.</p>

Undersöka och förstå

Identifiera och definiera	Använda och undersöka	Förklara och värdera	Skapa och utveckla
Forskningsbaserat lärande handlar om			
<p>Ha insikter om observation, intervju, enkät och textanalys som metoder i forskning och skolpraktik.</p> <p>Ha kunskap om aktionsforskning, experiment, interventioner och andra praktisknära forsknings- och utvecklingsmodeller.</p> <p>Ha kännedom om forskningsetiska riktlinjer.</p>	<p>Genomföra observationer, intervjuer, enkätstudier och textanalyser i relation till givna didaktiska situationer och utifrån givna ramverk och frågeställningar.</p> <p>Genomföra och observera interventioner i klassrummet.</p>	<p>Värdera observation, intervju, enkät och textanalys som vetenskaplig metod i förhållande till olika frågeställningar.</p>	<p>Välja och argumentera för metoder för datainsamling och analys utifrån en egen problemformulering.</p>
<p>Samla in, bearbeta och analysera ett begränsat empiriskt material utifrån givna frågor, begrepp och ramverk relevanta för professionen.</p> <p>Förstå när, och i förhållande till vilka typer av frågor, kvalitativa och kvantitativa metoder bäst lämpar sig.</p>	<p>Dokumentera och jämföra resultat med andra.</p> <p>Reflektera över resultat utifrån olika didaktiska perspektiv.</p> <p>Reflektera över relationen mellan vetenskapliga datainsamlingsmetoder och yrkesrelaterade datainsamlingsmetoder</p>	<p>teoretiska utgångspunkter och ramverk.</p> <p>Reflektera över resultat utifrån olika teoretiska perspektiv.</p> <p>Reflektera över hur yttre omständigheter kan påverka insamlad och genererad data.</p> <p>Problematisera etiska aspekter av genomförda studier.</p>	<p>metodval utifrån vald forskningsfråga.</p> <p>Förklara resultaten av egen undersökning och reflektera över dess möjliga konsekvenser för pedagogisk verksamhet.</p> <p>egen och annan undervisning för utveckling av pedagogisk verksamhet.</p> <p>Använda resultat från systematiskt dokumenterade erfarenheter för pedagogisk och didaktisk utveckling.</p>

Kommunicera

Identifiera och definiera	Använda och undersöka	Analysera och problematisera		
Forskningsbaserat lärande handlar om att				
Ha kunskap om den vetenskapliga dispositionen och olika former för att kommunicera vetenskapliga resultat.	Muntligt och skriftligt kommunicera resultat av enkla undersökningar.	Behärska olika medier för att analysera och visualisera data och resultat.		
<p>Kunna delta i diskussioner om texters form i allt från språkriktighet och referenshantering till hur stycken och texthelheter hänger samman samt dess syfte och funktion.</p> <p>Ha insikt om vikten av kollegiala samtals kring vetenskapliga resultat.</p> <p>Förstå betydelsen av dokumentation och kommunikation i relation till vetenskap, beprövad erfarenhet och lärares yrkesutövning.</p>	<p>akademiska som professionella sammanhang.</p> <p>Kunna använda en bred repertoar av retoriska, textuella och språkliga strategier i sin akademiska och professionella kommunikation.</p>	<p>ett intresseväckande sätt.</p> <p>Presentera logiska och för problemställningen relevanta resultat på ett strukturerat, transparent och tydligt vis.</p>	<p>motivera och värdera det egna arbetets bidrag i relation till forskning och befintlig praktik.</p> <p>Att i olika vetenskapliga och yrkesmässiga sammanhang försvara, och argumentera för, val av tillvägagångsätt.</p>	<p>perspektiv med stöd av relevanta vetenskapliga referenser.</p> <p>Presentera, motivera och diskutera egna tolkningar, slutsatser vetenskapliga och praktiska bidrag i relation till relevant nationell och internationell kontext.</p>

Ämneslärarprogrammets revidering av studiegång

Prioriteringar

1. VFU-periodernas placering och längd

- Vi måste ändra placeringen av VFU-dagar så en större del än idag förläggs senare i utbildningen.
- Vi ska ha en kortare VFU-period (2-3 veckor) tidigt i utbildningen, termin 1 eller eventuellt termin 2.
- VFU knuten till ämne 2 måste ligga tidigare än idag (idag ligger den i termin 10).
- VFU i ämne 2 ska utgöra en integrerad del i en av andraämnets kurser. Idag ligger VFU-perioden som knyts till andraämnet i kursen UVK III (termin 10), vilket flera lärare inom andraämnena inte upplever vara optimalt.
- Den avslutande VFU-perioden kan gärna göras något längre än idag.
- Vi behöver återgå till att ha större del av VFU i gymnasieskolan

Prioriteringar

2. Kopplingen mellan studier i ämnen och i UVK

- Vi behöver säkerställa att det inte råder något glapp mellan ämnen, UVK och VFU.
- Vi behöver skapa förutsättningar för att på ett bättre sätt än idag integrera UVK-områden i utbildningen i övrigt.

Förslag till reviderad studiegång för ämneslärarprogrammet, Örebro universitet

Termin	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ämneslärarprogrammet 300 hp	Ämne 1 (Ia) 15	Ämne 1 (IIa) 30	UVK II, 12 hp VFU 2, 3 hp	Ämne 2 (IIb) 30	Ämne 1 (IIIa) 30	UVK III, 7,5 hp	Ämne 2 (IIIb) 22,5 hp, VFU 4, 7,5 hp	Ämne 2 (IVb) 22,5 hp, inkl Själv arb 1 (15 hp)	Ämne 1 (Va) 30 hp, inkl Själv arb 2 (15hp)	UVK V 21 hp, VFU 5, 9,0 hp
	UVK I, 12 hp VFU 1, 3 hp		Ämne 2 (Ib) 15 hp			Ämne 1 (IVa) 15 hp, VFU 3 7,5 hp		UVK IV, 7,5 hp		

Översikt som visar VFU-periodernas längd och placering

	Höstterminer		Vårterminer	
<i>Enligt förslag till ny studiegång</i>		VFU 1, 3,0 hp, 2 veckor i UVK I, 15 hp,		VFU 3, 7,5 hp, 5 veckor, i IVa-kurser (Ä1), 22,5 hp
	VFU 2, 3,0 hp, 2 veckor, i UVK II, 15 hp		VFU 5, 9,0 hp, 6 veckor I UVK V, 30 hp	
	VFU 4, 7,5 hp, 5 veckor, I IIIb-kurser (Ä2), 30 hp			
<i>Enligt befintlig studiegång</i>	VFU 1, 7,5 hp, 5 veckor, I UVK I, 30 hp		VFU 2, 7,5 hp, 5 veckor, I IIa-kurser (Ä1), 30 hp	
	VFU 3, 7,5 hp, 5 veckor, I IIIa-kurser (Ä1), 30 hp		VFU 4, 7,5 hp, 5 veckor, I UVK III, 30 hp	

Ett förslag på reviderad studiegång av grundlärarprogrammet

Nuvarande studiegångar

Grundlärarprogrammet f-3 240 hp LF32Y

Från HT2020

Termin 1 HT	Termin 2 VT	Termin 3 HT	Termin 4 VT	Termin 5 HT	Termin 6 VT	Termin 7 HT	Termin 8 VT
UVK I 30 hp (7,5 hp VFU)	Svenska I 15 hp	UVK II 15 hp	SvF 4,5hp MaF 3hp	Svenska II 22,5 hp (7,5 hp VFU)	UVK III 15 hp	SA 15hp sv/en/ma/so	UVK IV 15hp (VFU 7,5)
	Praktisk naturvet. 15		Engelska I 15hp			Matematik I 22,5 hp (7,5 hp VFU)	

Grundlärarprogrammet 4-6 240 hp L462Y

Termin 1 HT	Termin 2 VT	Termin 3 HT	Termin 4 VT	Termin 5 HT	Termin 6 VT	Termin 7 HT	Termin 8 VT
UVK I 30 hp (7,5 hp VFU)	Svenska I 15 hp	Prakt.naturv.& teknik 30hp el.	Eng II 7,5hp	UVK II 22,5 hp (7,5 VFU)	UVK III 15 hp	SA 15hp sv/en/ma/so	UVK IV 7,5hp VFU 7,5hp sv/en
	Engelska I 15hp		Samhällorien. ämnen 30hp				Matematik I 22,5 hp (7,5 hp VFU)

Utgångspunkter

- Skapa bättre progression inom områden som framför allt behandlas inom UVK-kurser
- Skapa utrymme för en längre VFU-period i slutet av utbildningen
- Skapa bättre förutsättningar för studenternas självständiga arbete/n (SA)

Praktiska hänsynstaganden

- Möjligheter till samläsning
- Inte fler UVK-kurser på hösten
- Motverka en alltför stor arbetsbelastning inom ämnena vår/höst
- Upprätthålla en jämn fördelning av programmets VFU-perioder på höst och vår

Termin 1 HT	Termin 2 VT	Termin 3 HT	Termin 4 VT	Termin 5 HT	Termin 6 VT	Termin 7 HT	Termin 8 VT
UVK I 30 hp (7,5 hp VFU)	Svenska I 15 hp	UVK II 15 hp Engelska I 15hp	SvF 4,5hp MaF 3hp	Svenska II 22,5 hp (7,5 hp VFU) Teknik 7,5 hp	UVK III 15 hp Samhällorient. ämnen 15hp	SA 15hp sv/en/ma/so Matematik II 15hp	UVK IV 15hp (VFU 7,5) SA 15hp sv/ma
	Praktisk naturvet. 15		Matematik I 22,5 hp (7,5 hp VFU)				

Förslag på reviderad studiegång, inriktning F-3

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
UVK I 18 hp VFU 4,5hp	Sv I 15 hp	Eng I 15 hp	Ma I 15 hp	Sv III 7,5hp	UVK III 7,5hp Tek 7,5hp	UVK IV 12 hp	UVKV VFU forts	SA forts
				VFU 7,5hp				
SvF 4,5hp MaF 3hp	UVK II 15 hp	Praktisk naturv. 15 hp	VFU 7,5hp Sv II 7,5 hp	Ma II 15 hp	SO 15 hp	UVKV 7,5hp VFU 10,5hp	SA 30hp	

Grundlärarprogrammet 4-6 240 hp L462Y

Termin 1 HT	Termin 2 VT	Termin 3 HT	Termin 4 VT	Termin 5 HT	Termin 6 VT	Termin 7 HT	Termin 8 VT
UVK I 30 hp (7,5 hp VFU)	Svenska I 15 hp	Prakt.naturv.& teknik 30hp el. Samhällorien. ämnen 30hp	Eng II 7,5hp	UVK II 22,5 hp (7,5 VFU) Eng III 7,5hp	UVK III 15 hp Svenska II 15 hp	SA 15hp sv/en/ma/so Matematik II 15hp	UVK IV 7,5hp
	Engelska I 15hp		Matematik I 22,5 hp (7,5 hp VFU)				VFU 7,5hp sv/en

Förslag på reviderad studiegång, inriktning 4-6

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
UVK I 18 hp VFU 4,5hp	Sv I 15 hp	Praktisk nat. 30hp	SO 30hp	Ma I 15 hp	Sv III 7,5 hp	UVK III 7,5hp Eng II 22,5 hp	UVK IV 12 hp	UVKV oVFU forts	SA forts
					VFU 7,5hp				
Eng I 7,5 hp	UVK II 15 hp			VFU 7,5hp Sv II 7,5 hp	Ma II 15 hp	UVKV 7,5hp VFU 10,5hp	SA 30hp		

- Skapa progression inom tidigare behandlade UVK-områden.
- Teori och metod efter alla ämneskurser och i nära anslutning till det självständiga arbetet.
- Parallelläsning av UVK V och SA: studenterna ges möjlighet att fundera över/arbete med sitt självständiga arbete över en längre tidsperiod.
- SA-arbetet under termin 7 kan fungera förberedande för det fortsatta SA-arbetet under termin 8.
- En SA-kurs om 30 hp ger studenterna mer tid åt arbetets olika delar.
- VFU:n (inom UVK V) öppnar för möjligheten att identifiera problemställningar med yrkesrelevans och påbörja datainsamling. Denna förläggs förslagsvis i två femveckorsperioder: 2 dagar i veckan under termin 7, och på heltid under termin 8.